

2.10.2019

Enligt sändlistan

Valet av mottagarna av Demokratiutmärkelsen 2019

Bakgrund

År 2019 beviljar finansministeriet, justitieministeriet och Finlands Kommunförbund för fjärde gången en **demokratiutmärkelse**. Utmärkelsen beviljas aktörer eller organisationer inom den offentliga förvaltningen som främjat demokrati och öppen förvaltning. Syftet är att lyfta fram vikten av öppen förvaltning och uppmuntra den offentliga förvaltningen att beakta kommuninvånarnas och medborgarnas behov att delta. I år har man valt att belöna verksamhet som främjat delaktighet.

Som mottagare av demokratiutmärkelsen kunde föreslås exempel på en verksamhetsform eller -modell, en rutin eller en process som stödjer allas delaktighet på nationell, regional eller lokal nivå. 2019 års utmärkelse tilldelas två aktörer/organisationer.

Vid bedömningen av kandidaterna fästes uppmärksamhet vid hur verksamhetsformen eller -modellen, rutinen eller processen som föreslagits har

- främjat delaktighet och vad den tillför jämfört med tidigare verksamhet,
- förstärkt deltagarnas upplevelse av delaktighet,
- förnyat delaktigheten genom mer omfattande möjligheter att delta och (erfarenhets)expertis eller
- lett till konkreta resultat och medfört mervärde jämfört med tidigare verksamhet.

Därtill fästes uppmärksamhet vid

- hur verksamhetsformen ursprungligen valts och byggs upp,
- om verksamhetsformen blivit en etablerad del av verksamheten, och
- vilket problem eller behov man strävat efter att lösa genom verksamheten.

Kandidater kunde föreslås av vem som helst som vill belöna aktörer som främjat delaktighet eller lyfta fram en verksamhetsform eller -modell, en rutin eller en process som förbättrat delaktigheten. Förslag till kandidater med motivering skulle lämnas in till finansministeriet senast den 13 september 2019.

Pristagarna valdes utifrån förslagen av en jury som bestod av finansministeriets understatssekreterare Päivi Nerg, justitieministeriets kanslichef Pekka Timonen och Finlands Kommunförbunds verkställande direktör Minna Karhunen.

Utmärkelserna delas ut på demokratidagen den 9 oktober 2019 vid ett seminarium som ordnas i Oodi i Helsingfors.

Kandidaterna och beviljandet av Demokratiutmärkelsen

Inom den utsatta tiden inkom 18 förslag, varav fem gällde samma kandidat. Två av förslagen innehöll ingen motivering och en del gällde företag eller frivilligorganisationer. Dessa lämnades utanför bedömningen, eftersom utmärkelsen delas ut till aktörer inom den offentliga förvaltningen. Juryn som tillsatts för uppgiften valde pristagarna bland de nio godkända kandidaterna.

Med beaktande av kriterierna som ställts för utmärkelsen valde juryn att dela ut Demokratiutmärkelsen 2019 till projektet **Kommunstrategier för förebyggande av bostadslöshet – tidig omsorg, delaktighet och stöd för boende (AKU)** och till **Helsingfors stads stadslotsverksamhet**.

AKU-projektets huvudgenomförare är Finansierings- och utvecklingscentralen för boendet (ARA) och delgenomförare är städerna Esbo, Jyväskylä, Kuopio, Lahtis, Tammerfors och Vanda. Projektets övergripande mål är att utarbeta en förebyggande bostadslöshetsstrategi i de sex städer som deltar i projektet. Projektet går ut på att skapa och stärka strukturer för verksamhet som bygger på erfarenhetsexpertis och klientdelaktighet samt testa nya sätt för bostadslöshetsarbete. Det centrala i projektet är samarbetet mellan de statliga aktörerna och projektstäderna för att förebygga bostadslöshet.

Det kan anses vara av samhällelig betydelse att projektet gäller delaktighet hos människor som är i särskilt utsatt ställning. Genom samarbete med läroanstalter har man stärkt kompetensen hos personer som utexamineras som yrkesutbildade personer inom det sociala området och i projektet har man tillsammans med samarbetsnätverket utvecklat Finlands första studiehelhet inom boendesocialt arbete vid yrkeshögskolan i Lahtis. En betydande form av delaktighet i AKU-projektet är erfarenhetsexpertis i bostadslöshetsarbete. I projektet har man också inrättat en befattning som erfarenhetsexpert i bostadslöshetsarbete inom området för socialt arbete för vuxna. Projektet genomförs under åren 2016–2019 och fram till september 2019 har projektet sysselsatt 20 erfarenhetsexperter i anställningsförhållande och 89 frivilliga erfarenhetsexperter eller servicemodellerare.

Helsingfors stads stadslotsverksamhet inleddes 2017. Sju stadslotsar har anställts för att främja stadsbornas delaktighet. Varje stadslots har fått sina egna stadsdelar, i vilka de främjar stadsbornas initiativ och hjälper nätverk i området att hitta varandra.

Stadslotsarnas huvudsakliga uppgift är att bygga broar mellan stadsborna och stadens förvaltning samt att hjälpa människor att delta och påverka. Projektet är ett svar på det behov av förmedlare som kan lotsa människor till tjänster och möjligheter att delta som identifierats i samhället. Verksamhetsformen kan utan tveivel modelleras även på andra orter. Enligt motiveringen till förslaget har stadslotsarnas verksamhet ökat delaktigheten inom sådana befolkningsgrupper som det kan vara svårt att nå på annat sätt. Stadslotsarna har bland annat regelbundet personligen haft kontakt med grupper och stött dem i olika frågor som gäller påverkan. Det konstateras att stadslotsverksamheten har nått även sådana stadsbor som inte tidigare har varit intresserade av att delta. Stadslotsarna ger också vägledning för dem som vill ordna frivillig verksamhet, till exempel lokala evenemang. Idén till stadslotsverksamhet kom ursprungligen från stadsborna själva och Helsingfors stad har förbundit sig att främja verksamheten på ett långsiktigt och stabilt sätt.

Med demokratiutmärkelsen vill man tacka pristagarna för ett välgjort arbete, dela erfarenheterna och lärdomarna som fåtts av verksamheten och uppmuntra de prisbelönade instanserna att utnyttja den respons de får för att utveckla sin verksamhet ytterligare.

Sändlista Kommunstrategier för förebyggande av bostadslöshet – tidig omsorg, delaktighet och stöd för boende (AKU)
Helsingfors stads stadslöshetsverksamhet
Juryn för demokratiutmärkelsen